

**REGULAMIN
WSCHODNIEGO SĄDU
ARBITRAŻOWEGO
PRZY IZBIE
PRZEMYSŁOWO-
HANDLOWEJ
W BIAŁYMSTOKU**

Białystok, 27 czerwca 2016 rok

PREAMBUŁA

Izba Przemysłowo-Handlowa w Białymstoku mając na uwadze:

- (1) konieczność wspierania podejmowanych inicjatyw w zakresie zagwarantowania dostępu do wymiaru sprawiedliwości, w tym wykorzystywania możliwości rozstrzygania sporów w ramach sądownictwa polubownego, podjęła inicjatywę utworzenia Wschodniego Sądu Arbitrażowego;
- (2) możliwość prowadzenia postępowań arbitrażowych, przy uwzględnieniu uproszczonych procedur, redukcji czasu i kosztów, przy zachowaniu poufności oraz prowadzeniu spraw przez bezstronnych, niezależnych arbitrów, gwarantujących profesjonalne i efektywne rozstrzygnięcie sporu;
- (3) prowadzenie postępowania arbitrażowego na mocy niniejszego Regulaminu, z poszanowaniem woli stron, partycypujących zarówno w zakresie akceptacji postanowień niniejszego Regulaminu, jak też rozstrzygania sporów w oparciu o jego postanowienia;
- (4) możliwość rozstrzygnięcia sporu wyrokiem sądu arbitrażowego, kończącym postępowanie w sprawie i wyczerpującym wszelkie żądania i roszczenia stron będących przedmiotem sporu, przy uwzględnieniu dobrowolności wykonania wyroku, celem utrzymania przyjaznych relacji pomiędzy stronami sporu;
- (5) prowadzenie postępowania arbitrażowego na mocy niniejszego Regulaminu zgodnie z powszechnie obowiązującym prawem, w granicach prawa polskiego, z poszanowaniem prawa międzynarodowego publicznego wiążącego Polskę oraz źródeł prawa Unii Europejskiej;
- (6) zapewnienie przez Izbę Przemysłowo-Handlową środków na finansowanie Wschodniego Sądu Arbitrażowego, przy jednoczesnym poszanowaniu i utrzymaniu jego neutralności i niezależności względem Izby;
- (7) zagwarantowanie sprawnie i profesjonalnie funkcjonującego Wschodniego Sądu Arbitrażowego, które możliwe będzie także dzięki stałej współpracy z Uniwersytetem w Białymstoku, zapewniającym wsparcie intelektualne;

przyjęła niniejszy Regulamin, Wschodniego Sądu Arbitrażowego:

MODELOWA KLAUZULA ARBITRAŻOWA

Zaleca się stosowanie w umowach gospodarczych, jednej z dwóch wskazanych klauzul arbitrażowych:

1. „Wszelkie spory wynikające z niniejszej umowy lub powstałe w związku z nią będą rozstrzygane ostatecznie przez Wschodni Sąd Arbitrażowy przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku zgodnie z Regulaminem tego Sądu, obowiązującym w dacie wniesienia pozwu.”
2. „Wszelkie spory wynikające z niniejszej umowy lub pozostające w związku z nią - będą rozwiązywane w trybie postępowania mediacyjnego przez mediatorów Podlaskiego Centrum Arbitrażu i Mediacji przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku, w oparciu o Regulamin Podlaskiego Centrum Arbitrażu i Mediacji. Jeżeli spór nie zostanie rozwiązany zgodnie z Regulaminem Podlaskiego Centrum Arbitrażu i Mediacji w terminie 45 dni od złożenia wniosku o przeprowadzenie mediacji lub w innym terminie uzgodnionym pisemnie przez strony, spór zostanie skierowany i ostatecznie rozstrzygnięty w trybie postępowania arbitrażowego, zgodnie z Regulaminem Wschodniego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku .”

**CZEŚĆ I –
ORGANIZACJA SĄDU**

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1 Wschodni Sąd Arbitrażowy

1. Wschodni Sąd Arbitrażowy przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku jest stałym sądem polubownym. Siedzibą Wschodniego Sądu Arbitrażowego jest miasto Białystok.
2. Wschodni Sąd Arbitrażowy jest niezależną i wyodrębnioną jednostką organizacyjną Izby Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku. Struktura organizacyjna Wschodniego Sądu Arbitrażowego jest szczegółowo określona w rozdziale II niniejszego Regulaminu.
3. Wschodni Sąd Arbitrażowy używa okrągłej pieczęci ze swoją nazwą i oznaczeniem siedziby.
4. Wschodni Sąd Arbitrażowy jest administratorem postępowań arbitrażowych prowadzonych na podstawie niniejszego Regulaminu i rozstrzyganych przez Zespoły Orzekające powołane zgodnie z niniejszym Regulaminem.
5. Wschodni Sąd Arbitrażowy może być administratorem postępowań arbitrażowych prowadzonych w trybie arbitrażu „*ad hoc*”, o ile strony tak postanowią.
6. Za swoje czynności Wschodni Sąd Arbitrażowy pobiera opłaty na zasadach określonych w Taryfie Opłat obowiązującej w dniu wszczęcia postępowania oraz w Rozdziale VII Części II niniejszego Regulaminu.
7. Wschodni Sąd Arbitrażowy, w tym jego organy i pracownicy, Izba Przemysłowo-Handlowa w Białymstoku oraz arbitrzy nie ponoszą odpowiedzialności za działania lub zaniechania związane z postępowaniem arbitrażowym, chyba że szkoda została wyrządzona umyślnie.

§2 Właściwość Wschodniego Sądu Arbitrażowego

1. Wschodni Sąd Arbitrażowy jest właściwy, jeżeli strony poddały pod rozstrzygnięcie tego Sądu powołanego zgodnie z niniejszym Regulaminem spory, które pomiędzy nimi wyniknęły lub mogą wyniknąć w przyszłości z określonego stosunku prawnego.
2. Jeśli właściwy jest Wschodni Sąd Arbitrażowy, spór podlega rozstrzygnięciu przez Zespół Orzekający zgodnie z postanowieniami niniejszego Regulaminu obowiązującego w dacie złożenia pozwu, chyba że strony uzgodniły inaczej.
3. W kwestiach wyraźnie nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie, Wschodni Sąd Arbitrażowy, Zespół Orzekający i strony będą postępować zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego, dążąc do zapewnienia jak najszerzej skuteczności umowy o arbitraż, szybkości i efektywności postępowania arbitrażowego oraz wykonalności wyroków arbitrażowych.

§3 Doręczenia pism

1. Wszelkie pisma, w tym wnioski i pisma procesowe do Wschodniego Sądu Arbitrażowego, powinny być doręczane za pośrednictwem poczty elektronicznej, w formie elektronicznych kopii, na adres poczty elektronicznej Wschodniego Sądu Arbitrażowego – biuro@wsarb.pl.
2. Za datę wpływu pisma do Wschodniego Sądu Arbitrażowego uważa się datę wysłania wiadomości, za pośrednictwem poczty elektronicznej, z adresu email nadawcy.

3. Wszelkie pisma, w tym wnioski i pisma procesowe wnoszone w inny sposób niż wskazany wyżej nie będą rozpatrywane.
4. W toku postępowania Wschodni Sąd Arbitrażowy dokonuje doręczeń odpisów pism sądowych oraz odpisów pism stron i uczestników postępowania za pośrednictwem poczty elektronicznej, na adresy email wskazane przez strony i uczestników przy pierwszej czynności procesowej. Jeżeli strony ustanowiły pełnomocników, doręczeń dokonuje się za pośrednictwem poczty elektronicznej, na adresy email tych pełnomocników, wskazane przez strony postępowania.
5. Doręczenie pism i odpisów, za pośrednictwem poczty elektronicznej, uznaje się za skuteczne w dniu ich wysłania, z adresu email Wschodniego Sądu Arbitrażowego.
6. Odpisy orzeczeń kończących postępowanie w sprawie, Wschodni Sąd Arbitrażowy doręcza niezwłocznie, za pośrednictwem operatora pocztowego, przesyłką poleconą, za potwierdzeniem odbioru.

§4 Poufność

1. Wschodni Sąd Arbitrażowy oraz Izba Przemysłowo-Handlowa w Białymstoku, w tym ich organy oraz pracownicy, a także arbitrzy, strony oraz wszyscy pozostali uczestnicy postępowania zobowiązani są do zachowania w poufności samego faktu prowadzenia postępowania arbitrażowego, wyroku, postanowień oraz wszelkich dokumentów złożonych lub ujawnionych w postępowaniu arbitrażowym, a także wszelkich informacji powziętych w związku z postępowaniem arbitrażowym, chyba że strony postanowiły inaczej lub ujawnienie informacji jest obowiązkiem ustawowym lub służy ochronie lub dochodzeniu uprawnień, w szczególności uznaniu, wykonaniu lub złożeniu skargi o uchylenie wyroku arbitrażowego w postępowaniu przed sądem powszechnym.
2. Publikacja treści wyroku przez Wschodni Sąd Arbitrażowy jest dopuszczalna przy zachowaniu anonimowości. Strony postępowania muszą wyrazić pisemną zgodę na publikację wyroku w terminie 7 dni roboczych od dnia jego doręczenia. Brak zgody we wskazanym terminie pocztytuje się za sprzeciw na publikację wyroku.

ROZDZIAŁ II

STRUKTURA ORGANIZACYJNA WSCHODNIEGO SĄDU ARBITRAŻOWEGO

§5 Organy Wschodniego Sądu Arbitrażowego

Organami Wschodniego Sądu Arbitrażowego są:

- a. Prezes Wschodniego Sądu Arbitrażowego (dalej jako „Prezes Sądu”),
- b. Kolegium Arbitrażowe,
- c. Kolegium Elektorów,
- d. Sekretarz Generalny,
- e. Rada Wschodniego Sądu Arbitrażowego.

§6 Prezes Sądu

1. Prezes Sądu reprezentuje Sąd na zewnątrz i koordynuje prace wewnętrzne Sądu, jak również dokonuje innych czynności wskazanych w niniejszym Regulaminie.
2. Prezes Sądu może powierzyć prowadzenie określonych spraw poszczególnym członkom Kolegium Arbitrażowego – Wiceprezesom Sądu.
3. Prezes Sądu jest powoływany i odwoływany przez Radę Izby Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku na okres trzech lat. Możliwe jest powołanie Prezesa Sądu na kolejne kadencje.

§7 Kolegium Arbitrażowe

1. Kolegium Arbitrażowe kieruje Wschodnim Sądem Arbitrażowym oraz wykonuje inne czynności określone w niniejszym Regulaminie.
2. Kolegium Arbitrażowe składa się z pięciu członków, w skład którego wchodzi Prezes Wschodniego Sądu oraz czterech wiceprezesów.
3. Członków Kolegium Arbitrażowego – Wiceprezesów Sądu, powołuje i odwołuje Rada Izby Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku w uzgodnieniu z Prezesem Sądu.
4. Kadencja członków Kolegium Arbitrażowego wynosi trzy lata. Możliwe jest powołanie członków Kolegium Arbitrażowego na kolejne kadencje. Kadencja członków Kolegium Arbitrażowego jest wspólna i liczona jest od daty powołania Prezesa Sądu.
5. Członek Kolegium Arbitrażowego nie może w okresie kadencji być pełnomocnikiem strony w sporach rozstrzyganych na podstawie Regulaminu, a także w sporach, w których Kolegium Arbitrażowe, Wschodni Sąd Arbitrażowy lub Izba Przemysłowo-Handlowa w Białymstoku zostały wskazane jako organ właściwy do dokonania zastępczej nominacji arbitrów.
6. Członek Kolegium Arbitrażowego nie może w okresie kadencji pełnić funkcji arbitra w sporach, o których mowa w ust. 5. Zakaz ten nie ma zastosowania w razie pełnienia funkcji arbitra przewodniczącego powołanego przez arbitrów lub przez same strony.
7. Uchwały Kolegium Arbitrażowego podejmowane są większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. Do podjęcia ważnej uchwały konieczna jest obecność 3-ech z 5-ciu członków Kolegium Arbitrażowego.
8. W przypadku równości głosów przy podejmowaniu uchwały przez Kolegium Arbitrażowe, decyduje głos Prezesa Sądu.

§8 Kolegium Elektorów

1. Kolegium Elektorów:
  - a. dokonuje wpisu arbitrów na listę rekomendowanych arbitrów oraz listę arbitrów głównych Wschodniego Sądu Arbitrażowego,
  - b. uaktualnia listę rekomendowanych arbitrów oraz listę arbitrów głównych Wschodniego Sądu Arbitrażowego,
  - c. dokonuje zastępczej nominacji arbitrów oraz orzeka o wygaśnięciu mandatu arbitra w przypadku jego wyłączenia albo odwołania,
  - d. dokonuje innych czynności określonych w niniejszym Regulaminie.
2. Skład Kolegium Elektorów tworzą Przewodniczący i czterej członkowie.
3. Przewodniczący Kolegium Elektorów i jego członkowie są powoływani i odwoływani przez Radę Izby Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku na wniosek Prezesa Sądu.

4. Przewodniczącym Kolegium Elektorów zostaje każdorazowo Dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku, członkami Kolegium Elektorów zaś: Rektor Politechniki Białostockiej, Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej, Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych oraz Przedstawiciel Przedsiębiorców.
5. Kadencja członków Kolegium Elektorów jest wspólna i wynosi trzy lata od daty powołania jej Przewodniczącego. Możliwe jest powołanie członków Kolegium Elektorów na kolejne kadencje.
6. Do członków Kolegium Elektorów stosuje się ograniczenia, o których mowa w §7 niniejszego Regulaminu.
7. Uchwały Kolegium Elektorów podejmowane są większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. Do podjęcia ważnej uchwały konieczna jest obecność 3-ech z 5-ciu członków Kolegium Elektorów.
8. W przypadku równości głosów przy podejmowaniu uchwały przez Kolegium Arbitrażowe, decyduje głos Przewodniczącego.
9. Uchwały Kolegium Elektorów potwierdzone są protokołem podpisanym przez Przewodniczącego.
10. Prace Kolegium Elektorów prowadzone są z wyłączeniem jawności, również w stosunku do stron.
11. W wykonywaniu swych funkcji Kolegium Elektorów nie jest związane jakimikolwiek instrukcjami lub opiniami.

§9 Sekretarz Generalny

1. Sekretarz Generalny kieruje Sekretariatem Wschodniego Sądu Arbitrażowego oraz wykonuje inne czynności przewidziane dla niego w Regulaminie.
2. Sekretarza Generalnego i jego zastępców powołuje i odwołuje Rada Izby Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku na wniosek Prezesa Sądu.
3. Sekretarz Generalny wykonuje swoje czynności pod kierownictwem Kolegium Arbitrażowego, a po powołaniu Zespołu Orzekającego w danej sprawie – pod kierownictwem przewodniczącego Zespołu Orzekającego.
4. W przypadku nieobecności lub niemożności wykonywania zadań przez Sekretarza Generalnego jego obowiązki, za zgodą Prezesa Sądu, może przejąć każdy z członków Kolegium Arbitrażowego, wykonując funkcje Sekretarza Generalnego w sprawach im przekazanych.

§10 Rada Wschodniego Sądu Arbitrażowego

1. Do zadań Rady Wschodniego Sądu Arbitrażowego należy w szczególności określanie kierunków rozwoju Wschodniego Sądu Arbitrażowego i współpraca w wykonywaniu jego zadań regulaminowych.
2. W skład Rady Wschodniego Sądu Arbitrażowego wchodzi instytucje i inne podmioty zrzeszone w ramach Podlaskiego Forum Gospodarczego. Każda z instytucji i innych podmiotów zrzeszonych w ramach Podlaskiego Forum Gospodarczego wyznacza swojego przedstawiciela wchodzącego w skład Rady Wschodniego Sądu Arbitrażowego.
3. Posiedzenia Rady Wschodniego Sądu Arbitrażowego zwołuje Prezes Sądu.

§11 Standardy działania

Członkowie organów Wschodniego Sądu Arbitrażowego powinni wykonywać swoje funkcje z należytą starannością i zaangażowaniem.

ROZDZIAŁ III ZESPÓŁ ORZEKAJĄCY

§12 Liczba arbitrów i sposób ich powoływania

1. Ustalenie liczby arbitrów lub sposobu ich powoływania następuje zgodnie z poniższymi postanowieniami, chyba że strony postanowią inaczej.
2. Spór rozstrzyga Zespół Orzekający składający się z trzech arbitrów. Strona powodowa w pozwie oraz pozwana w odpowiedzi na pozew powołują po jednym arbitrze. Jeżeli którakolwiek ze stron nie powoła arbitra zgodnie z postanowieniami niniejszego Regulaminu, Sekretarz Generalny niezwłocznie powiadamia o tym fakcie Kolegium Elektorów, które w terminie 3 dni roboczych wyznacza brakujących arbitrów. Sekretarz Generalny niezwłocznie powiadamia strony postępowania oraz powołanych arbitrów o ich wyborze. Powołani arbitrzy w terminie kolejnych 3 dni roboczych wybierają arbitra przewodniczącego z listy arbitrów głównych. Jeżeli nie dojdzie do wyboru arbitra przewodniczącego, Sekretarz Generalny niezwłocznie powiadamia o tym fakcie Kolegium Elektorów, które w terminie 3 dni roboczych wyznacza arbitra przewodniczącego z listy arbitrów głównych. Sekretarz Generalny zawiadamia niezwłocznie strony oraz arbitra przewodniczącego o ich powołaniu.
3. Przy podejmowaniu decyzji o wyznaczeniu arbitra, Kolegium Elektorów bierze pod uwagę w szczególności:
  - a. charakter sporu,
  - b. doświadczenie w postępowaniu arbitrażowym,
  - c. właściwe prawo materialne do rozstrzygnięcia sporu,
  - d. miejsce i język postępowania arbitrażowego oraz
  - e. obywatelstwo,
  - f. miejsce stałego pobytu,
  - g. oraz inne związki arbitra z państwami, których obywatelami są strony lub pozostali arbitrzy,
  - h. a także dostępność arbitra.

§13 Wybór wyłącznie jednego arbitra (postępowanie uproszczone)

1. Strony mogą w pozwie i odpowiedzi na pozew zaproponować prowadzenie postępowania arbitrażowego w formie uproszczonej, tj. przez Zespół Orzekający składający się wyłącznie z jednego arbitra.
2. W przypadku zgodnej woli obu stron w kwestii prowadzenia postępowania arbitrażowego w formie uproszczonej, Sekretarz Generalny niezwłocznie powiadamia o tym fakcie strony, które w terminie 3 dni roboczych zobowiązane są do wyboru arbitra. Jeżeli strony nie wskażą arbitra, Sekretarz Generalny niezwłocznie powiadamia o tym fakcie Kolegium Elektorów, które w terminie 3 dni roboczych wyznacza arbitra z listy arbitrów głównych.

Sekretarz Generalny zawiadamia niezwłocznie strony oraz arbitra o jego powołaniu. W przypadku wyboru uproszczonej formy prowadzenia postępowania arbitrażowego, postanowienia niniejszego Regulaminu stosuje się odpowiednio.

§14 Zasady odnoszące się do arbitrów

1. Arbiter jest i pozostaje w toku całego postępowania arbitrażowego bezstronny i niezależny oraz przestrzega zasad etyki określonych w Wytycznych Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawników dotyczących konfliktów interesów w arbitrażu międzynarodowym (tzw. *IBA Guidelines on Conflict of Interest in International Arbitration*) z 22.05.2004 r.
2. Nie może podjąć się pełnienia funkcji arbitra osoba, wobec której zachodzą okoliczności budzące wątpliwości co do jej niezależności lub bezstronności, a także osoba, która nie posiada kwalifikacji określonych przez strony w umowie o arbitraż.
3. Osoba, której zaproponowano pełnienie funkcji arbitra, powinna niezwłocznie ujawnić temu, kto złożył jej taką propozycję wszelkie okoliczności mogące budzić wątpliwości co do jej bezstronności lub niezależności, bądź że nie posiada określonych przez strony w umowie o arbitraż kwalifikacji.
4. Osoba, której zaproponowano pełnienie funkcji arbitra, składa niezwłocznie do Sekretariatu Wschodniego Sądu Arbitrażowego Deklarację Niezależności i Bezstronności Arbitra o treści określonej przez Sekretarza Generalnego, w której oświadczy, że jest niezależna i bezstronna oraz ujawni wszelkie okoliczności mogące budzić wątpliwości co do jej bezstronności lub niezależności. Sekretarz Generalny doręczy odpis oświadczenia stronom i ich pełnomocnikom oraz pozostałym arbitrom.
5. W toku postępowania arbiter powinien niezwłocznie powiadomić strony, pozostałych arbitrów oraz Sekretarza Generalnego o zaistnieniu okoliczności, które mogą budzić wątpliwości co do jego bezstronności i niezależności, a także o utracie kwalifikacji określonych w umowie o arbitraż do pełnienia funkcji arbitra.
6. Jeżeli strony postępowania arbitrażowego są obywatelami różnych państw, arbiter przewodniczący powinien być obywatelem państwa innego niż państwa obywatelstwa stron, chyba że strony bądź pozostali arbitrzy, po konsultacji ze stronami postanowili inaczej. Jeśli jest to niezbędne dla dalszego biegu postępowania, arbiter przewodniczący może pochodzić z kraju, którego obywatelem jest jedna ze stron.

§15 Lista rekomendowanych arbitrów

1. Wschodni Sąd Arbitrażowy prowadzi „Listę rekomendowanych arbitrów”.
2. Arbitrzy mogą być powoływani spoza Listy rekomendowanych arbitrów. Nie dotyczy to arbitra przewodniczącego.
3. Arbitrem wpisanym na listę rekomendowanych arbitrów może zostać każdy kto:
  - a. korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
  - b. nie został skazany za przestępstwo umyślne,
  - c. jest nieskazitelnego charakteru,
  - d. posiada nieposzlakowaną opinię,

- e. posiada wysokie kompetencje – wiedzę i umiejętności w dziedzinie prawa lub dziedzinie z zakresu przedmiotu określonego sporu, które może udokumentować,
  - f. jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków arbitra,
  - g. ukończył 26 lat.
4. Każda osoba spełniająca wskazane w §15 ust. 3 kryteria, może wносить o wpis na Listę rekomendowanych arbitrów.
  5. Od wpisu pobiera się jednorazowo stałą opłatę w wysokości ustalonej przez Prezesa Sądu.
  6. O wpisie na Listę rekomendowanych arbitrów decyduje Kolegium Elektorów.
  7. Odmowa wpisu na Listę rekomendowanych arbitrów następuje bez uzasadnienia. Ponowny wniosek o wpis na Listę rekomendowanych arbitrów jest dopuszczalny po upływie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji odmownej.
  8. Lista rekomendowanych arbitrów podlega aktualizacji co dwa lata.
  9. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek Prezesa Sądu, aktualizacja listy może nastąpić w innym terminie niż określony w §15 ust. 8.

§16 Lista arbitrów głównych

1. Wschodni Sąd Arbitrażowy prowadzi „Listę arbitrów głównych”.
2. Z Listy arbitrów głównych powoływany jest arbiter przewodniczący.
3. Arbitrem wpisanym na listę arbitrów głównych może zostać każdy kto:
  - a. korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
  - b. nie został skazany za przestępstwo umyślne,
  - c. jest nieskazitelnego charakteru,
  - d. posiada nieposzlakowaną opinię,
  - e. posiada wysokie kompetencje – wiedzę i umiejętności w dziedzinie prawa lub dziedzinie z zakresu przedmiotu określonego sporu, które może udokumentować,
  - f. jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków arbitra,
  - g. ukończył 26 lat,
  - h. ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra prawa lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej,
  - i. posiada praktyczne doświadczenie w prowadzeniu postępowań sądowych lub polubownych, które może udokumentować,
  - j. lub posiada praktyczne doświadczenie w uczestniczeniu w postępowaniach sądowych lub polubownych, które może udokumentować.
4. Każda osoba spełniająca wskazane w §16 ust. 3 kryteria, może wносить o wpis na Listę arbitrów głównych.
5. Osoba wnosząca o wpis na Listę arbitrów głównych może także wносить o wpis na Listę rekomendowanych arbitrów.
6. Od każdego wpisu pobiera się jednorazowo stałą opłatę w wysokości ustalonej przez Prezesa Sądu.
7. O wpisie na Listę arbitrów głównych decyduje Kolegium Elektorów.
8. Odmowa wpisu na Listę arbitrów głównych następuje bez uzasadnienia. Ponowny wniosek o wpis na Listę arbitrów głównych jest dopuszczalny po upływie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji odmownej.

9. Każdy arbiter wpisany na Listę arbitrów głównych, z wyjątkiem sędziego w stanie spoczynku, ma obowiązek doskonalenia zawodowego przez uczestnictwo w przynajmniej jednej konferencji lub szkoleniu z zakresu arbitrażu rocznie. Dwukrotne zaniechanie obowiązku doskonalenia zawodowego może skutkować skreśleniem z Listy arbitrów głównych.
10. Lista rekomendowanych arbitrów podlega aktualizacji co dwa lata.
11. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek Prezesa Sądu, aktualizacja listy może nastąpić w innym terminie niż określony w §16 ust. 10.

§17 Arbiter *ad hoc*

1. Strony mogą powołać arbitra rekomendowanego spoza listy arbitrów rekomendowanych (arbiter *ad hoc*).
2. Osoba wskazana przez stronę do pełnienia funkcji arbitra *ad hoc* musi spełniać kryteria określone w §15 ust. 3, co zostaje poświadczane przez stronę powołującą arbitra *ad hoc* w stosownym oświadczeniu dołączonym do pozwu lub odpowiedzi na pozew.
3. Arbiter *ad hoc* zobowiązany jest, w terminie 3 dni roboczych od wskazania, do złożenia Sekretarzowi Generalnemu oświadczenia o zobowiązaniu się do przestrzegania postanowień niniejszego Regulaminu.

§18 Wylączenie arbitra

1. Arbiter, może być wyłączony na żądanie którejkolwiek ze stron lub Prezesa Sądu, jeżeli istnieją okoliczności, które budzą uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności lub nie ma on kwalifikacji wymaganych od niego zgodnie z umową stron.
2. Strona lub Prezes Sądu, może złożyć wniosek o wyłączenie arbitra w terminie 3 dni roboczych od momentu, w którym dowiedział się o okolicznościach wymienionych w ust. 1. Strona, która powołała arbitra, może żądać jego wyłączenia tylko z przyczyn, o których dowiedziała się po jego wyznaczeniu, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od momentu, w którym się o nich dowiedziała.
3. Wniosek o wyłączenie arbitra powinien wskazywać na okoliczności uzasadniające żądanie i jest składany do Wschodniego Sądu Arbitrażowego. Odpis wniosku o wyłączenie arbitra przekazywany jest niezwłocznie przez Sekretarza Generalnego drugiej stronie oraz arbitrowi, którego wniosek dotyczy. Osoby te mogą przedstawić swoje stanowisko w terminie 3 dni roboczych od dnia doręczenia.
4. Jeżeli w terminie 3 dni roboczych od powiadomienia arbitra o złożeniu wniosku o jego wyłączenie arbiter sam nie ustąpi, Sekretarz Generalny niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie Kolegium Elektorów.
5. Kolegium Elektorów, w terminie 3 dni roboczych, rozstrzyga w przedmiocie złożonego wniosku w formie postanowienia podając zwięzłe motywy rozstrzygnięcia.
6. Złożenie wniosku o wyłączenie arbitra nie wpływa na bieg postępowania, w tym wydania wyroku, chyba że Zespół Orzekający postanowi inaczej.

§19 Odwołanie arbitra

1. Jeżeli arbiter uporczywie narusza swoje obowiązki, a w szczególności znacznie opóźnia się z ich wykonywaniem bez usprawiedliwionej przyczyny, lub zachodzi uzasadniona obawa, że arbiter nie będzie w stanie terminowo wykonywać swych obowiązków; strony mogą w każdym czasie złożyć wniosek Sekretarzowi Generalnemu o odwołanie arbitra.

2. Sekretarz Generalny niezwłocznie powiadamia o złożonym wniosku Kolegium Elektorów, które w terminie 3 dni roboczych od powiadomienia rozpatruje wniosek. W przypadku uwzględnienia wniosku, Kolegium Elektorów dokonuje także wyboru nowego arbitra z listy arbitrów rekomendowanych lub z listy arbitrów głównych, jeżeli odwołany arbiter był arbitrem głównym lub arbitrem prowadzącym postępowanie w formie uproszczonej. Sekretarz Generalny niezwłocznie powiadamia strony postępowania, dotychczasowych arbitrów i nowego arbitra o decyzji Kolegium Elektorów.

§20 Ustąpienie arbitra

1. Arbiter może ustąpić w każdym czasie z ważnych przyczyn. Ustąpienie następuje przez złożenie przez arbitra oświadczenia o ustąpieniu Sekretarzowi Generalnemu. Arbiter obowiązany jest podać powody swojego ustąpienia. Jeżeli ustąpienie nastąpiło bez ważnych powodów, arbitrowi nie przysługuje prawo do wynagrodzenia.

2. W przypadku ustąpienia arbitra, przepis § 19 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§21 Skutki przedterminowego wygaśnięcia mandatu arbitra

W razie śmierci, wyłączenia, odwołania lub ustąpienia arbitra, powołuje się arbitra zastępczego zgodnie z procedurą nominacyjną przewidzianą w § 12 – 17 niniejszego Regulaminu, na podstawie której powołany został arbiter podlegający zastąpieniu.

§22 Dalsze procedowanie przez większość Zespołu Orzekającego

1. Jeżeli po wydaniu postanowienia o zamknięciu postępowania dowodowego arbiter zmarł, ustąpił, został wyłączony, bądź arbiter odmawia wykonywania swych funkcji, faktycznie ich nie wykonuje lub wykonuje je ze znacznym opóźnieniem, pozostali arbitrzy mogą za pisemną zgodą Prezesa Sądu, wydaną w terminie 3 dni roboczych od uzyskania wskazanych informacji, kontynuować postępowanie arbitrażowe i wydać wyrok arbitrażowy.

2. W przypadku gdy Zespołem Orzekającym jest jeden arbiter, arbiter zmarł, ustąpił, został wyłączony, bądź odmawia wykonywania swych funkcji, faktycznie ich nie wykonuje lub wykonuje je ze znacznym opóźnieniem, na wniosek stron lub Sekretarza Generalnego złożony niezwłocznie po uzyskaniu informacji na wskazany temat, po otrzymaniu zgody Prezesa Sądu wydanej w terminie 3 dni roboczych od dnia doręczenia mu wniosku, Kolegium Elektorów niezwłocznie dokonuje wyboru jednego arbitra zgodnie z § 13. Arbiter ten kontynuuje postępowanie arbitrażowe i wydaje wyrok arbitrażowy.

**CZĘŚĆ II –
POSTĘPOWANIE
ARBITRAŻOWE**

ROZDZIAŁ IV

POSTĘPOWANIE PRZED ZESPOŁEM ORZEKAJĄCYM – ZASADY OGÓLNE

§23 Orzekanie o właściwości Wschodniego Sądu Arbitrażowego

1. Zespół Orzekający rozstrzyga o właściwości Wschodniego Sądu Arbitrażowego, w tym o istnieniu, ważności, skuteczności i zakresie umowy o arbitraż, niezwłocznie po ukonstytuowaniu się Nieważność albo wygaśnięcie umowy podstawowej, w której zamieszczono umowę o arbitraż nie oznacza samo przez się nieważności lub wygaśnięcia umowy o arbitraż. Jeśli rozstrzygnięcie o właściwości Wschodniego Sądu Arbitrażowego wymaga rozstrzygnięcia kwestii, które równocześnie stanowią meritum sporu, to Zespół Orzekający, w przypadku gdy stwierdzi swoją niewłaściwość, umorzy postępowanie.
2. Strona powinna podnieść zarzut braku właściwości Wschodniego Sądu Arbitrażowego w odpowiedzi na pozew albo odpowiedzi na pozew wzajemny. Wyznaczenie arbitra przez stronę lub uczestniczenie strony w jego wyznaczeniu nie pozbawia jej prawa podniesienia tego zarzutu. Zarzut, że zgłoszone w toku postępowania żądanie strony przeciwnej wykracza poza zakres umowy o arbitraż, powinien być podniesiony niezwłocznie po zgłoszeniu takiego żądania. Zespół Orzekający może rozpoznać zarzut zgłoszony później, wyłącznie jeżeli opóźnienie w zgłoszeniu zarzutu uzna za usprawiedliwione.
3. Poddanie kwestii istnienia, ważności, czy zakresu umowy o arbitraż pod ocenę sądu powszechnego w jakimkolwiek postępowaniu sądowym nie wstrzymuje biegu postępowania arbitrażowego.

§24 Zasady ogólne

1. Strony mogą uzgodnić sposób postępowania przed Zespołem Orzekającym.
2. W braku odmiennego uzgodnienia stron, Zespół Orzekający prowadzi postępowanie zgodnie z Regulaminem oraz w sposób, jaki uzna za właściwy, z zastrzeżeniem że strony powinny być traktowane równoprawnie i każda ze stron powinna mieć możliwość przedstawienia swoich twierdzeń i dowodów na ich poparcie.
3. Strony zobowiązują się wykonywać postanowienia i inne decyzje Zespołu Orzekającego.
4. Zespół Orzekający oraz strony zobowiązane są do szybkiego i oszczędnego przeprowadzenia postępowania arbitrażowego.
5. Odpisy wszelkich pism, w tym pism procesowych, wniosków, listów do Zespołu Orzekającego, powinny być doręczane zgodnie z §3 niniejszego Regulaminu pozostałym stronom, interwenientowi ubocznemu, arbitrom oraz Wschodniemu Sądowi Arbitrażowemu.

§25 Miejsce postępowania

1. Jeżeli strony nie uzgodniły inaczej, uważa się, że miejscem postępowania arbitrażowego jest miasto Białystok, chyba że Zespół Orzekający uzna, mając na uwadze wszystkie okoliczności sprawy oraz stanowiska stron, że inne miejsce jest bardziej odpowiednie.
2. W braku odmiennego porozumienia stron, Zespół Orzekający niezależnie od ustalonego miejsca postępowania arbitrażowego może odbywać posiedzenia, rozprawy oraz przeprowadzać narady w każdym miejscu, jakie uzna za stosowne.

§26 Język postępowania

1. Językiem postępowania jest język polski.
2. Strony mogą uzgodnić inny język postępowania arbitrażowego.
3. Jeżeli jakikolwiek dokument nie został sporządzony w języku postępowania arbitrażowego, Zespół Orzekający może wezwać stronę do przedłożenia tłumaczenia dokumentu na język postępowania arbitrażowego w formie wskazanej przez Zespół Orzekający.

§27 Podstawy rozstrzygnięcia sporu przez Zespół Orzekający

1. Zespół Orzekający rozstrzyga spór na podstawie prawa materialnego tego państwa, które strony zgodnie wskazały. Wybór przez strony prawa właściwego uznaje się za wybór prawa materialnego tego państwa, z wyłączeniem zastosowania przepisów prawa prywatnego międzynarodowego.
2. W przypadku braku uzgodnienia stron, Zespół Orzekający stosuje prawo materialne państwa, które uznaje za właściwe.
3. Strony mogą na piśmie upoważnić Zespół Orzekający do orzekania według ogólnych zasad prawa lub zasad słuszności (*ex aequo et bono*).
4. W każdym jednak przypadku Zespół Orzekający bierze pod uwagę postanowienia umowy oraz ustalone zwyczaje mające zastosowanie do danego stosunku prawnego.

§28 Reprezentacja strony

Strona może być reprezentowana przez pełnomocnika. Pełnomocnikiem może być każda osoba mająca pełną zdolność do czynności prawnych.

§29 Wyłączenie możliwości podniesienia zarzutu uchybienia postanowieniom Regulaminu lub uzgodnionym zasadom postępowania

Jeżeli strona wiedziała lub powinna była wiedzieć o uchybieniu postanowieniom niniejszego Regulaminu lub uzgodnionym przez strony zasadom postępowania, a pomimo tego nie podniosła niezwłocznie zarzutu takiego uchybienia, strona ta nie może podnieść takiego zarzutu przed Zespołem Orzekającym ani powoływać się na takie uchybienie w postępowaniach przed innymi sądami, w szczególności w skardze o uchylenie wyroku Wschodniego Sądu Arbitrażowego.

§30 Akta postępowania arbitrażowego

Sekretariat Wschodniego Sądu Arbitrażowego przechowuje akta spraw w archiwum Sądu przez okres 10 lat.

ROZDZIAŁ V WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO

§31 Pozew

1. Postępowanie arbitrażowe zostaje wszczęte przez złożenie pozwu we Wschodnim Sądzie Arbitrażowym.
2. Pozew powinien zawierać w szczególności:

- a. oznaczenie stron z podaniem ich adresu, numerów telefonów oraz adresu poczty elektronicznej do doręczeń, jeżeli informacje te są znane stronie powodowej,
  - b. oznaczenie pełnomocnika wraz ze wskazaniem adresu poczty elektronicznej do doręczeń, jeżeli strona ustanowiła pełnomocnika,
  - c. określenie roszczeń wraz z ich pełnym uzasadnieniem faktycznym oraz prawnym,
  - d. wskazanie umowy o arbitraż albo inne uzasadnienie właściwości Wschodniego Sądu Arbitrażowego,
  - e. oznaczenie wartości przedmiotu sporu,
  - f. wyznaczenie arbitra powoływanego przez stronę wraz ze wskazaniem jego adresu poczty elektronicznej, jeżeli Zespół Orzekający składa się z trzech arbitrów i strony nie postanowiły inaczej.
3. Do pozwu należy załączyć:
- a. elektroniczną kopię umowy o arbitraż lub elektroniczną kopię umowy podstawowej, bądź innego dokumentu, z którego bądź w związku z którym wyniknął spór,
  - b. elektroniczną kopię pełnomocnictwa, jeśli ustanowiono pełnomocników.
4. Do pozwu powinny być załączone elektroniczne kopie wniosków dowodowych na poparcie zgłoszonych twierdzeń.
5. Po złożeniu pozwu, Sekretarz Generalny niezwłocznie wzywa powoda do opłacenia pozwu w terminie 3 dni roboczych od dnia wezwania, zgodnie z §51 ust. 1 oraz usunięcia ewentualnych braków formalnych pozwu zgodnie z §32 niniejszego Regulaminu.

§32 Braki formalne pozwu

1. Jeżeli pozew nie czyni zadość warunkom formalnym określonym w §31 ust. 2 oraz 3 lub nie został należycie opłacony, Sekretarz Generalny wezwie niezwłocznie powoda, pod rygorem zwrócenia pisma, do uiszczenia wymaganej opłaty lub uzupełnienia braków w terminie 3 dni roboczych od dnia wezwania. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu, pozew podlega zwrotowi. Zwrócony pozew nie wywołuje żadnych skutków prawnych.
2. Jeżeli pozew został należycie opłacony i nie ma braków formalnych, Sekretarz Generalny niezwłocznie doręcza jego odpis pozwanemu i wzywa go do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie 7 dni roboczych od doręczenia pisma.

§33 Odpowiedź na pozew

1. Odpowiedź na pozew powinna zawierać w szczególności:
  - a. oznaczenie stron z podaniem ich adresu, numerów telefonów oraz adresu poczty elektronicznej do doręczeń, jeżeli informacje te są znane stronie pozwanej,
  - b. określenie pełnomocnika strony wraz z adresem poczty elektronicznej do doręczeń, jeżeli strona ustanowiła pełnomocnika,
  - c. wyznaczenie arbitra powoływanego przez stronę wraz ze wskazaniem jego adresu poczty elektronicznej, jeżeli Zespół Orzekający składa się z trzech arbitrów i strony nie postanowiły inaczej,
  - d. stanowisko wobec właściwości Wschodniego Sądu Arbitrażowego,

e. stanowisko wobec roszczeń dochodzonych przez powoda wraz z pełnym uzasadnieniem faktycznym oraz prawnym.

3. Do odpowiedzi na pozew należy załączyć elektroniczne kopie dowodów na poparcie zgłoszonych twierdzeń oraz elektroniczną kopię pełnomocnictwa, jeśli ustanowiono pełnomocników.

4. Brak złożenia odpowiedzi na pozew zgodnie z ust. 1 nie wstrzymuje dalszego biegu postępowania.

§34 Pozew wzajemny

1. Pozwany może złożyć pozew wzajemny nie później niż wraz z odpowiedzią na pozew, o ile jego roszczenie należy do właściwości Wschodniego Sądu Arbitrażowego. Do pozwu wzajemnego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pozwu.

2. W terminie 7 dni roboczych od doręczenia pozwu wzajemnego, powód powinien złożyć odpowiedź na pozew wzajemny. Do odpowiedzi na pozew wzajemny stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odpowiedzi na pozew.

3. Zarzut potrącenia może zostać zgłoszony nie później niż wraz z odpowiedzią na pozew lub na pozew wzajemny.

4. W uzasadnionych przypadkach Zespół Orzekający może rozpoznać pozew wzajemny lub zarzut potrącenia zgłoszony po upływie terminu określonego w ust. 1 i 3, a także przedłużyć termin na złożenie odpowiedzi na pozew wzajemny.

§35 Środki zabezpieczające

1. Na wniosek strony, która uprawdopodobniła roszczenie, Zespół Orzekający może zastosować takie środki zabezpieczające, jakie uzna za właściwe, w tym polegające na zabezpieczeniu dowodów.

2. Wniosek o udzielenie środka zabezpieczającego podlega doręczeniu Wschodniemu Sądowi Arbitrażowemu.

3. Sekretarz Generalny niezwłocznie doręcza odpis wniosku o udzielenie środka zabezpieczającego pozostałym stronom postępowania oraz Zespołowi Orzekającemu.

3. Zespół Orzekający orzeka niezwłocznie w przedmiocie wniosku o zastosowanie środka zabezpieczającego w drodze postanowienia, które podlega uzasadnieniu. Wykonanie postanowienia o zastosowaniu środka zabezpieczającego może zostać uzależnione od złożenia przez wnioskodawcę odpowiedniego zabezpieczenia. Postanowienie doręcza się niezwłocznie stronom postępowania.

4. Środki zabezpieczające upadają wraz z wydaniem wyroku końcowego bądź postanowienia umarzającego postępowanie. Jeśli jednak wyrok uwzględnia roszczenie, które zostało zabezpieczone, środek zabezpieczający upada po upływie 60 dni od dnia doręczenia wyroku stronie, na której rzecz wydano postanowienie o zastosowaniu środka zabezpieczającego.

5. Zespół Orzekający może, na wniosek strony, po wyznaczeniu terminu 3-ech dni roboczych na zajęcie stanowiska przez drugą stronę, orzec o zmianie bądź uchyleniu środka zabezpieczającego.

§36 Zmiana powództwa oraz cofnięcie pozwu

1. Strona może cofnąć pozew, bądź pozew wzajemny do czasu ukonstytuowania się Zespołu Orzekającego. W takim przypadku, Prezes Sądu umarza postępowanie.
2. Po wydaniu Postanowienia Proceduralnego, strony nie mogą zmieniać roszczeń, chyba że Zespół Orzekający uzna to za dopuszczalne, mając na uwadze stan zaawansowania postępowania arbitrażowego, interes stron lub inne okoliczności. Zespół Orzekający rozstrzyga o dopuszczalności zmiany roszczeń postanowieniem.
3. Po ukonstytuowaniu się Zespołu Orzekającego, strona może cofnąć roszczenie, chyba że Zespół Orzekający uzna to za niedopuszczalne z uwagi na interes drugiej strony w uzyskaniu rozstrzygnięcia lub inne okoliczności. Zespół Orzekający rozstrzyga w przedmiocie umorzenia postępowania postanowieniem.

§37 Inne pisma w toku postępowania

Zespół Orzekający reguluje kwestię dopuszczalności składania innych pism merytorycznych w Postanowieniu proceduralnym. Pisma nieprzewidziane w Postanowieniu proceduralnym zostaną pominięte, chyba że Zespół Orzekający uzna, że istniały uzasadnione powody przedłożenia takiego pisma. W takim przypadku, Zespół Orzekający powinien równocześnie określić, czy biorąc pod uwagę zasadę równego traktowania stron, drugiej stronie przysługuje prawo do zajęcia stanowiska wobec nowego pisma strony przeciwnej.

§38 Przystąpienie dodatkowej osoby do postępowania

1. Strona może złożyć wniosek o przystąpienie dodatkowej osoby do postępowania w charakterze strony, nie później jednak niż do czasu wydania Postanowienia proceduralnego oraz o ile taka osoba jest stroną umowy o arbitraż wiążącej strony postępowania. Jeśli doszło już do skutecznego powołania arbitra po stronie do której ma przystąpić dodatkowa osoba, przystąpienie jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy dodatkowa osoba wyrazi zgodę na powołanego już arbitra.
2. Postępowanie arbitrażowe uważa się za wszczęte wobec dodatkowej osoby w momencie złożenia wniosku o przystąpienie dodatkowej osoby do postępowania w charakterze strony we Wschodnim Sądzie Arbitrażowym. Do wniosku stosuje się odpowiednio §31 - 33 niniejszego Regulaminu.
3. Sekretarz Generalny doręcza dodatkowej osobie odpis wniosku do wzięcia udziału w sprawie i wyznacza jej termin 3 dni roboczych, na złożenie odpowiedzi na wniosek. §33 i 32 niniejszego Regulaminu stosuje się odpowiednio.
4. Zespół Orzekający rozstrzyga w przedmiocie dopuszczalności wniosku o przystąpienie dodatkowej osoby do postępowania w charakterze strony, niezwłocznie po jego otrzymaniu.

§39 Interwencja uboczna

1. Jeżeli wynik sprawy może mieć wpływ na sytuację prawną pomiędzy jedną ze stron a osobą trzecią, strona może, nie później niż do czasu wydania Postanowienia proceduralnego, zgłosić wniosek o dopuszczenie tej osoby do wzięcia udziału w postępowaniu w charakterze interwenienta ubocznego.

2. Wniosek powinien mieć formę pisma procesowego, w którym wskazane jest jaki interes prawny ma osoba trzecia we wstąpieniu do postępowania arbitrażowego i do której ze stron przystępuje.

3. Sekretarz Generalny zwróci się do osoby trzeciej, której dotyczy pismo strony, z wnioskiem, aby w terminie 3 dni roboczych oświadczyła, czy przystępuje do toczącego się postępowania w charakterze interwenienta ubocznego.

4. O dopuszczeniu osoby trzeciej jako interwenienta ubocznego do postępowania rozstrzyga niezwłocznie Zespół Orzekający. W sprawie może występować kilku interwenientów po każdej stronie. Interwenient uboczny otrzymuje odpisy wszelkich pism procesowych składanych przez strony i ma prawo składać oświadczenia i wyjaśnienia oraz pisma procesowe, nie stając się stroną postępowania.

ROZDZIAŁ VI POSTĘPOWANIE ARBITRAŻOWE

§40 Posiedzenie wstępne. Postanowienie proceduralne

1. Niezwłocznie po ukonstytuowaniu się Zespół Orzekający, tj. w momencie dokonania ostatecznego wyboru arbitrów wchodzących w skład Zespołu Orzekającego, zarządza posiedzenie wstępne z udziałem stron, w celu uzgodnienia sprawnego, oszczędnego i odpowiadającego oczekiwaniom stron sposobu prowadzenia postępowania arbitrażowego, chyba, że uzna jego przeprowadzenie za zbędne. Posiedzenie wstępne może zostać zorganizowane za pomocą środków komunikowania się na odległość lub innych stosownych środków.

2. Zespół Orzekający niezwłocznie po ukonstytuowaniu się sporządza, po konsultacji ze stronami, postanowienie proceduralne, które obejmuje:

a. kalendarz postępowania

b. oraz, jeśli Zespół Orzekający uzna to za właściwe - reguły dotyczące przebiegu postępowania arbitrażowego („Postanowienie proceduralne”).

3. Kalendarz postępowania powinien określać w szczególności:

a. terminy złożenia kolejnych pism procesowych,

b. termin wskazania przez strony świadków lub biegłych oraz okoliczności, na które zamierzają ich powołać,

c. termin złożenia przez strony pisemnych zeznań świadków, chyba że Zespół Orzekający uzna, że świadkowie będą składali jedynie ustne zeznania na rozprawie,

d. termin końcowy na zgłaszanie nowych twierdzeń i dowodów,

e. termin złożenia przez strony pism przygotowawczych przed rozprawą, jeśli Zespół Orzekający uzna je za pomocne dla rozstrzygnięcia sprawy,

f. termin rozprawy, sposób prowadzenia rozprawy,

g. termin złożenia pism podsumowujących stanowiska stron, jeśli Zespół Orzekający uzna je za pomocne dla rozstrzygnięcia sprawy,

h. termin zamknięcia postępowania dowodowego,

- i. termin wydania wyroku, chyba że Zespół Orzekający uzna, z uwagi na charakter sporu, wyżej wymienione elementy za zbędne.
4. Reguły dotyczące przebiegu postępowania arbitrażowego obejmują w szczególności:
- a. oznaczenie i adresy stron,
  - b. krótkie streszczenie roszczeń stron z podaniem wysokości kwot dochodzonych przez strony,
  - c. określenie istotnych zagadnień spornych, których wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia sporu, chyba że Zespół Orzekający uzna to za zbędne,
  - d. imiona i nazwiska arbitrów,
  - e. określenie miejsca oraz języka postępowania arbitrażowego,
  - f. określenie podstaw rozstrzygnięcia sporu przez Zespół Orzekający,
  - g. wskazanie, że strony zobowiązane są do przestrzegania kalendarza postępowania, a pisma stron, które nie są przewidziane w kalendarzu postępowania zostaną pominięte, chyba że Zespół Orzekający uzna, że istniały uzasadnione powody przedłożenia takich pism,
  - h. określenie, czy strony zamierzają powołać świadków i w jakiej liczbie. Ponadto, określenie czy strony zamierzają przedłożyć pisemne zeznania świadków,
  - i. określenie, czy strony zamierzają powołać własnych biegłych,
  - j. wskazanie, że po upływie terminu końcowego zgłaszanie przez strony nowych twierdzeń i dowodów będzie niedopuszczalne, chyba że Zespół Orzekający uzna, że ich wcześniejsze powołanie nie było możliwe lub potrzeba powołania powstała później.
5. W razie nieusprawiedliwionego uchybienia określonym w Postanowieniu proceduralnym terminom przez którąkolwiek ze stron, Zespół Orzekający może kontynuować postępowanie i wydać wyrok.
6. Zespół Orzekający, po konsultacji ze stronami, może w uzasadnionych okolicznościach zmieniać Postanowienie proceduralne.
7. Arbitr główny jest upoważniony do samodzielnego wydawania stosownych zarządzeń w kwestiach proceduralnych, po uprzedniej konsultacji z pozostałymi arbitrami.

§41 Połączenie postępowań

1. Jeżeli wszczęto postępowanie arbitrażowe dotyczące stosunku prawnego, którego dotyczy również inne, już toczące się pomiędzy tymi samymi stronami postępowanie prowadzone na podstawie niniejszego Regulaminu, Kolegium Arbitrażowe, na wniosek strony, może postanowić o połączeniu tego postępowania z już toczącym się postępowaniem arbitrażowym.
2. Kolegium Arbitrażowe podejmuje decyzje po konsultacjach ze stronami i Zespołem Orzekającym, który ukonstytuował się we wcześniej wszczętym postępowaniu arbitrażowym.
3. Po ukonstytuowaniu się Zespołu Orzekającego w później wszczętym postępowaniu połączenie postępowań jest niedopuszczalne, chyba że Zespoły Orzekające w obu sprawach składają się z tych samych arbitrów.

§42 Rozprawa

1. Zespół Orzekający powinien zarządzić przeprowadzenie rozprawy, jeśli strona żąda jej przeprowadzenia lub Zespół Orzekający uzna, że przeprowadzenie rozprawy jest konieczne dla dostatecznego wyjaśnienia sprawy i rozstrzygnięcia sporu, chyba że strony uzgodniły

prorowadzenie postępowania arbitrażowego wyłącznie na podstawie dokumentów lub innych środków dowodowych o podobnym charakterze.

2. Rozprawa jest niejawną, chyba że strony postanowią inaczej.

3. Niestawiennictwo należycie zawiadomionej strony lub jej pełnomocnika nie wstrzymuje przeprowadzenia rozprawy. Powyższe stosuje się odpowiednio do niestawiennictwa świadka.

4. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół. Protokół opracowuje protokolant wyznaczony przez Sekretarza Generalnego. Protokół podpisują arbiter przewodniczący i protokolant. Zespół Orzekający określa sposób i termin zgłaszania przez strony wniosków o dokonanie poprawek w protokole oraz orzeka w ich przedmiocie. Zespół Orzekający, po konsultacji ze stronami, może uznać, że przebieg rozprawy będzie dodatkowo utrwalony w inny sposób.

§43 Środki dowodowe

1. Na stronach spoczywa ciężar udowodnienia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

2. Zespół Orzekający rozstrzyga o dopuszczalności środków dowodowych oraz ocenia ich wiarygodność i moc według własnego przekonania.

3. Zespół Orzekający może nakazać stronom przedłożenie w określonym terminie dokumentów lub innych środków dowodowych, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sporu. Zespół Orzekający ocenia, jakie znaczenie przypisać odmowie przez stronę przedłożenia określonego środka dowodowego.

4. Zespół Orzekający może powołać jednego lub kilku biegłych z własnej inicjatywy lub na wniosek strony, jeżeli uzna to za konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy oraz wezwać stronę, aby udzieliła biegłemu stosownych informacji, udostępniła lub wydała mu dokumenty lub przedmioty będące w jej posiadaniu w celu sporządzenia opinii.

§44 Zakończenie postępowania dowodowego

1. Zespół Orzekający wydaje postanowienie o zamknięciu postępowania dowodowego, gdy uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną do merytorycznego rozstrzygnięcia.

2. Z ważnych przyczyn Zespół Orzekający może otworzyć na nowo zamknięte postępowanie dowodowe.

§45 Zawieszenie i umorzenie postępowania

1. Zespół Orzekający zawiesza postępowanie:

a. na zgodny wniosek stron,

b. w innych przypadkach, gdy zachodzą okoliczności uniemożliwiające dalsze prowadzenie postępowania, jak w szczególności śmierć strony czy braki w składzie organów uprawnionych do reprezentacji strony postępowania, jeśli braki te uniemożliwiają jej działanie.

2. Zespół Orzekający podejmie postępowanie:

a. na wniosek którejkolwiek stron, jeśli postępowanie zostało zawieszona na zgodny wniosek stron,

b. po ustaniu przyczyny zawieszenia, w tym po zgłoszeniu się lub wskazaniu następców prawnych strony lub po ustanowieniu kuratora spadku.

3. Postępowanie zawieszono na zgodny wniosek stron umarza się, jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie został zgłoszony przez żadną stronę w ciągu roku od zawieszenia postępowania. W pozostałych przypadkach postępowanie umarza się, jeżeli nie zostanie podjęte w terminie 3 lat od momentu jego zawieszenia.
4. Zespół Orzekający umarza postępowanie arbitrażowe, jeśli uzna, że dalsze prowadzenie postępowania stało się zbędne lub niemożliwe.

§46 Alternatywne możliwości rozwiązania sporu

1. Sprawy rozpoznawane przed Wschodnim Sądem Arbitrażowym na każdym etapie postępowania, aż do wyrokowania mogą zostać rozwiązane przez zawarcie ugody podlegającej - wolą stron - zatwierdzeniu przez Zespół Orzekający.
2. Zespół Orzekający może uznać ugodę za niedopuszczalną jeżeli jej treść jest niezgodna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.
3. Na każdym etapie postępowania zgodnie z wolą stron, Zespół Orzekający może skierować strony do mediacji lub koncyliacji, celem zawarcia ugody przy uwzględnieniu ust. 1 i 2.

§47 Wyrokowanie w sprawie

1. Wyrok jest wydawany w terminie do 6 miesięcy od chwili ukonstytuowania się Zespołu Orzekającego. Prezes Sądu wyjątkowo, na wniosek Zespołu Orzekającego, może przedłużyć termin na wydanie wyroku stosownie do okoliczności sprawy.
2. Jeżeli termin na wydanie wyroku nie został dotrzymany z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi Zespół Orzekający lub niektórzy arbitrzy wchodzący w skład Zespołu Orzekającego, okoliczność ta może mieć wpływ na wysokość wynagrodzenia arbitrów.
3. Zespół Orzekający wydaje wyrok po przeprowadzeniu niejawnego narady obejmującej dyskusję i głosowanie nad wyrokiem oraz zasadniczymi motywami rozstrzygnięcia.
4. Wyrok zapada większością głosów. W razie braku większości, rozstrzyga głos arbitra przewodniczącego.
5. Wyrok wydany przez Zespół Orzekający składający się z wyłącznie jednego arbitra zapada decyzją wyłącznie jednego arbitra.
6. Wyrok powinien być sporządzony na piśmie i wskazywać umowę o arbitraż, na podstawie której wydano wyrok, bądź inne uzasadnienie właściwości Sądu Arbitrażowego, zawierać oznaczenie arbitrów i stron oraz rozstrzygnięcie o żądaniach stron, a także wskazywać motywy rozstrzygnięcia oraz datę i miejsce wydania wyroku.
7. Wyrok podpisują arbitrzy, którzy go wydali.
8. Odpisy wyroku, opatrzonego podpisami Prezesa Sądu oraz Sekretarza Generalnego, a także pieczęcią Sądu, Wschodni Sąd Arbitrażowy doręcza stronom albo ich pełnomocnikom, jeśli zostali ustanowieni przez strony.
9. Przyjmuje się, że wyrok jest wydany w miejscu postępowania arbitrażowego.
10. Zespół Orzekający może rozstrzygnąć o określonym zagadnieniu lub o części roszczenia lub o niektórych roszczeniach w odrębnym wyroku. Wyrok ten może przyjąć formę wyroku częściowego lub wstępnego.

§48 Uzupełnienie, wykładnia i sprostowanie wyroku

1. W terminie 7 dni roboczych od otrzymania wyroku każda ze stron może złożyć wniosek o uzupełnienie wyroku, jego wykładnię oraz sprostowanie błędów pisarskich albo rachunkowych lub innych oczywistych omyłek. Sekretarz Generalny niezwłocznie doręcza odpis wniosku o uzupełnienie wyroku, jego wykładnię oraz sprostowanie błędów pisarskich albo rachunkowych lub innych oczywistych omyłek drugiej stronie oraz Zespołowi Orzekającemu.
2. Zespół Orzekający rozstrzyga o uzupełnieniu wyroku lub jego wykładni w terminie 14 dni roboczych od daty złożenia wniosku, a o sprostowaniu błędów w terminie 7 dni roboczych od złożenia wniosku. Postanowienie o uzupełnieniu wyroku, jego wykładnię oraz sprostowanie błędów pisarskich albo rachunkowych lub innych oczywistych omyłek Sekretarz Generalny doręcza niezwłocznie stronom postępowania.
3. W terminie 7 dni roboczych od wydania wyroku, Zespół Orzekający może z urzędu dokonać sprostowania błędów pisarskich albo rachunkowych lub innych oczywistych omyłek.

§49 Skutki wyroku

Wyrok jest ostateczny i wiążący pomiędzy stronami postępowania. Strony zobowiązują się wykonać wyrok bez zbędnej zwłoki. Nie uchybia to przepisom dotyczącym skargi o uchylenie wyroku sądu arbitrażowego.

ROZDZIAŁ VII KOSZTY POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO

§50 Koszty postępowania arbitrażowego

1. Do kosztów postępowania arbitrażowego zalicza się:
  - a. opłatę rejestracyjną,
  - b. zasadniczą opłatę arbitrażową,
  - c. wydatki ponoszone w sprawie, związane z czynnościami administracyjno-organizacyjnymi,
  - d. koszty niezbędne do przeprowadzenia dowodów, szczegółowo określone w Taryfie Opłat.
2. Zespół Orzekający orzeka w wyroku o kosztach postępowania arbitrażowego, przy uwzględnieniu zasądzenia od strony przegrywającej sprawę na rzecz przeciwnika, wszelkich kosztów związanych z prowadzeniem postępowania arbitrażowego przed Wschodnim Sądem Arbitrażowym, zgodnie z zestawieniem kosztów przedstawionych przez stronę.
3. Zgodnie z wolą stron Zespół Orzekający może rozstrzygnąć o wzajemnym zniesieniu kosztów postępowania arbitrażowego, poza obowiązkiem uiszczenia opłat i wydatków na rzecz Wschodniego Sądu Arbitrażowego określonych w ust. 1 lit. a-c.

§51 Zaliczka

1. Sekretarz Generalny wzywa powoda, powoda wzajemnego, składającego wniosek o przyłączenie dodatkowej osoby do postępowania w charakterze strony do uiszczenia opłaty

administracyjnej oraz zaliczki na poczet kosztów postępowania arbitrażowego w terminie 3 dni roboczych od daty doręczenia.

2. Sekretarz Generalny wzywa podnoszącego zarzut potrącenia do uiszczenia zaliczki na poczet kosztów postępowania arbitrażowego w terminie 3 dni roboczych od daty doręczenia. Nie pobiera się opłaty administracyjnej.

3. Sekretarz Generalny wzywa interwenienta ubocznego do uiszczenia opłaty administracyjnej na poczet kosztów postępowania arbitrażowego w terminie 3 dni roboczych od daty doręczenia.

4. Wysokość zaliczki ustalana jest na podstawie Taryfy Opłat. Kwota ta może podlegać zmianie w jakimkolwiek czasie w trakcie arbitrażu, w szczególności w przypadku zmiany wartości przedmiotu sporu oraz zmiany przewidzianych przez Zespół Orzekający wydatków. W toku postępowania arbitrażowego, na wniosek Zespołu Orzekającego, Sekretarz Generalny wezwie strony do uiszczenia dodatkowych zaliczek.

5. Na uzasadniony wniosek strony, Prezes Sądu może rozłożyć kwotę zaliczki na raty według swojego uznania oraz stosownie do okoliczności.

6. Jeśli kwota zaliczki uiszczonej przez stronę przewyższa koszty postępowania arbitrażowego, po zakończeniu postępowania arbitrażowego, Wschodni Sąd Arbitrażowy z urzędu zwraca stronie różnicę pomiędzy kwotą zaliczki, a kosztami postępowania arbitrażowego.

ROZDZIAŁ VIII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§52 Zmiana Regulaminu oraz Taryfy Opłat

Zmiany zarówno Regulaminu jak i Taryfy Opłat następują na wniosek Kolegium Arbitrażowego lub z inicjatywy Prezesa Izby Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku, w formie zarządzenia Prezesa Izby Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku.

Regulamin wchodzi w życie ..... czerwca 2016 r .